

ਬਲੱਡ ਸ਼ੂਗਰ

ਆਪਣੇ ਨੰਬਰ ਜਾਣੋ, ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਬਚਾਓ ♥

ਤੁਹਾਡਾ ਸਰੀਰ ਕੇਜਨ
ਤੋਂ ਸ਼ੂਗਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ

ਇਨਸੂਲਿਨ ਖੂਨ ਵਿੱਚੋਂ
ਸ਼ੂਗਰ ਨੂੰ ਲੈਂਦਾ ਤੱਕ
ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਸ਼ੂਗਰ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ,
ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ

For more information visit:
<https://5riversheart.org>

ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰੋ

ਫਲ,
ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ
ਸਾਬਤ ਅਨਾਜ
ਖਾਓ

ਰੋਜ਼ 30 ਮਿੰਟ
ਤੁਰੋ

ਪਾਣੀ ਪੀਓ

ਭਾਰ ਕੰਟਰੋਲ
ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ

ਤਣਾਅ ਘੱਟ
ਕਰੋ, ਪੂਰੀ ਨੀਂਦ
ਲਓ

ਬਲੱਡ ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਨੰਬਰ

ਕਿਸਮਾਂ	ਬਿਨਾ ਖਾਧੇ 8-10 ਘੰਟੇ	ਖਾਣ ਤੋਂ 2 ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ	ਇਸਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ	ਸੁਝਾਓ
ਨਾਰਮਲ	70 - 99	140 ਤੋਂ ਨੀਚੇ	✓ ਸਹੀ	-ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਆਪਣੀ ਸ਼ੂਗਰ ਚੈੱਕ ਕਰੋ
ਪ੍ਰੀ-ਡਾਇਬਟੀਜ਼	100 - 125	140 - 199	⚠ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ- ਜਾਚ ਬਦਲੋ	-ਸਿਹਤਮੰਦ ਖਾਓ, ਘੱਟ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਖਾਓ
ਡਾਇਬਟੀਜ਼	126 ਤੋਂ ਉੱਪਰ	200 ਤੋਂ ਉੱਪਰ	⚠ ਸ਼ੂਗਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ	-ਸਰਗਰਮ ਰਹੋ, ਵਾਧੂ ਭਾਰ ਘਟਾਓ

ਪਰਹੇਜ਼

ਮਿੱਠੇ ਪੀਣ
ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ
ਅਤੇ
ਮਿਠਾਈਆਂ

ਚਿੱਟੀ ਚੂੜ, ਮੈਦਾ,
ਪੇਸਟਰੀਆਂ

ਤਲੀਆਂ
ਹੋਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾਣਾ
ਅਤੇ ਦੇਰ ਰਾਤ
ਖਾਣਾ

ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ
ਬੈਠੇ ਰਹਿਣਾ

ਬਲੱਡ ਸ਼ੂਗਰ

ਆਪਣੇ ਨੰਬਰ ਜਾਣੋ, ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਬਚਾਓ ♥

ਤੁਹਾਡਾ ਸਰੀਰ ਕੇਜਨ
ਤੋਂ ਸ਼ੂਗਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ

ਇਨਸੂਲਿਨ ਖੂਨ ਵਿੱਚੋਂ
ਸ਼ੂਗਰ ਨੂੰ ਲੈਂਦਾ ਤੱਕ
ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਸ਼ੂਗਰ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ,
ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ

For more information visit:
<https://5riversheart.org>

ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰੋ

ਫਲ,
ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ
ਸਾਬਤ ਅਨਾਜ
ਖਾਓ

ਰੋਜ਼ 30 ਮਿੰਟ
ਤੁਰੋ

ਪਾਣੀ ਪੀਓ

ਭਾਰ ਕੰਟਰੋਲ
ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ

ਤਣਾਅ ਘੱਟ
ਕਰੋ, ਪੂਰੀ ਨੀਂਦ
ਲਓ

ਬਲੱਡ ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਨੰਬਰ

ਕਿਸਮਾਂ	ਬਿਨਾ ਖਾਧੇ 8-10 ਘੰਟੇ	ਖਾਣ ਤੋਂ 2 ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ	ਇਸਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ	ਸੁਝਾਓ
ਨਾਰਮਲ	70 - 99	140 ਤੋਂ ਨੀਚੇ	✓ ਸਹੀ	-ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਆਪਣੀ ਸ਼ੂਗਰ ਚੈੱਕ ਕਰੋ
ਪ੍ਰੀ-ਡਾਇਬਟੀਜ਼	100 - 125	140 - 199	⚠ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ- ਜਾਚ ਬਦਲੋ	-ਸਿਹਤਮੰਦ ਖਾਓ, ਘੱਟ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਖਾਓ
ਡਾਇਬਟੀਜ਼	126 ਤੋਂ ਉੱਪਰ	200 ਤੋਂ ਉੱਪਰ	⚠ ਸ਼ੂਗਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ	-ਸਰਗਰਮ ਰਹੋ, ਵਾਧੂ ਭਾਰ ਘਟਾਓ

ਪਰਹੇਜ਼

ਮਿੱਠੇ ਪੀਣ
ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ
ਅਤੇ
ਮਿਠਾਈਆਂ

ਚਿੱਟੀ ਚੂੜ, ਮੈਦਾ,
ਪੇਸਟਰੀਆਂ

ਤਲੀਆਂ
ਹੋਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾਣਾ
ਅਤੇ ਦੇਰ ਰਾਤ
ਖਾਣਾ

ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ
ਬੈਠੇ ਰਹਿਣਾ

ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ

ਬੀਪੀ ਜਾਣੇ, ਦਿਲ ਬਚਾਓ

ਨੰਬਰ ਕੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ?

120 ਉੱਪਰਲਾ ਨੰਬਰ

80 ਨਿਚਲਾ ਨੰਬਰ

For more information visit:
<https://5riversheart.org>

ਦਿਲ ਸਿਹਤਮੰਦ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖੀਏ?

ਫਲ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਅਨਾਜ ਖਾਓ

ਰੋਜ਼ 30 ਮਿੰਟ ਤੁਰੋ

ਭਾਰ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ

ਤਣਾਅ ਘੱਟ ਕਰੋ, ਪੂਰੀ ਨੀਂਦ ਲਓ

ਬੀਪੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਚੈਕ ਕਰੋ

BP ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

ਪੱਧਰ	SYSTOLIC (ਉੱਪਰਲਾ)	DIASTOLIC (ਨਿਚਲਾ)	ਮਤਲਵ	ਕੀ ਕਰੀਏ?
ਨਾਰਮਲ	120 ਤੋਂ ਘੱਟ	80 ਤੋਂ ਘੱਟ	ਵਧੀਆ	ਸਿਹਤਮੰਦ ਆਦਤਾਂ -ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਚੈਕ ਕਰੋ
ਬੋਡ੍ਰਾ ਵੱਧ	120 - 129	80 ਤੋਂ ਘੱਟ	ਖਤਰਾ : ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਸੁਧਾਰੋ	-ਘੱਟ ਨੁਣ ਵਾਲਾ ਸਿਹਤਮੰਦ ਖਾਣਾ ਖਾਓ -ਕਸਰਤ ਕਰੋ, ਤੰਦਰੁਸਤ ਕਰੋ ਤੁਰੋ-ਇਹੋ ਤੇ ਭਾਰ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ -ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ, ਸਿਗਰਟ ਨਾ ਪੀਓ
ਸਟੇਜ 1 ਹਾਈ ਬੀਪੀ	130 - 139	80 - 89	ਧਿਆਨ ਦਿਓ: ਦਵਾਈ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ।	-ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਮੰਨੋ -ਡਾਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੀ ਦਵਾਈ ਲਓ
ਸਟੇਜ 2 ਹਾਈ ਬੀਪੀ	140 ਤੋਂ ਵੱਧ	90 ਤੋਂ ਵੱਧ	ਇਲਾਜ ਤੇ ਨਿਯਮਿਤ ਜਾਂਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ	-ਦਵਾਈ ਨਾ ਭੁੱਲੋ -ਲੁਣ ਘੱਟ ਖਾਓ -ਸ਼ਰਾਬ ਤੋਂ ਬਚੋ

ਪਰਹੇਜ਼

ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੂਣ (ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚਮਚ ਤੋਂ ਘੱਟ)

ਤਲੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਰਾਬ

ਸਿਗਰਟ ਅਤੇ ਤੰਬਾਕੂ

ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣਾ

ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ

ਬੀਪੀ ਜਾਣੇ, ਦਿਲ ਬਚਾਓ

ਨੰਬਰ ਕੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ?

120 ਉੱਪਰਲਾ ਨੰਬਰ

80 ਨਿਚਲਾ ਨੰਬਰ

For more information visit:
<https://5riversheart.org>

ਦਿਲ ਸਿਹਤਮੰਦ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖੀਏ?

ਫਲ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਅਨਾਜ ਖਾਓ

ਰੋਜ਼ 30 ਮਿੰਟ ਤੁਰੋ

ਭਾਰ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ

ਤਣਾਅ ਘੱਟ ਕਰੋ, ਪੂਰੀ ਨੀਂਦ ਲਓ

ਬੀਪੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਚੈਕ ਕਰੋ

BP ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

ਪੱਧਰ	SYSTOLIC (ਉੱਪਰਲਾ)	DIASTOLIC (ਨਿਚਲਾ)	ਮਤਲਵ	ਕੀ ਕਰੀਏ?
ਨਾਰਮਲ	120 ਤੋਂ ਘੱਟ	80 ਤੋਂ ਘੱਟ	ਵਧੀਆ	ਸਿਹਤਮੰਦ ਆਦਤਾਂ -ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਚੈਕ ਕਰੋ
ਬੋਡ੍ਰਾ ਵੱਧ	120 - 129	80 ਤੋਂ ਘੱਟ	ਖਤਰਾ : ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਸੁਧਾਰੋ	-ਘੱਟ ਨੁਣ ਵਾਲਾ ਸਿਹਤਮੰਦ ਖਾਣਾ ਖਾਓ -ਕਸਰਤ ਕਰੋ, ਤੰਦਰੁਸਤ ਕਰੋ ਤੁਰੋ-ਇਹੋ ਤੇ ਭਾਰ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ -ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ, ਸਿਗਰਟ ਨਾ ਪੀਓ
ਸਟੇਜ 1 ਹਾਈ ਬੀਪੀ	130 - 139	80 - 89	ਧਿਆਨ ਦਿਓ: ਦਵਾਈ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ।	-ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਮੰਨੋ -ਡਾਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੀ ਦਵਾਈ ਲਓ
ਸਟੇਜ 2 ਹਾਈ ਬੀਪੀ	140 ਤੋਂ ਵੱਧ	90 ਤੋਂ ਵੱਧ	ਇਲਾਜ ਤੇ ਨਿਯਮਿਤ ਜਾਂਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ	-ਦਵਾਈ ਨਾ ਭੁੱਲੋ -ਲੁਣ ਘੱਟ ਖਾਓ -ਸ਼ਰਾਬ ਤੋਂ ਬਚੋ

ਪਰਹੇਜ਼

ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੂਣ (ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚਮਚ ਤੋਂ ਘੱਟ)

ਤਲੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਰਾਬ

ਸਿਗਰਟ ਅਤੇ ਤੰਬਾਕੂ

ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣਾ